

Jaarverslag 2017

Stichting Erfgoed Vught

Van Stichting Lokale Geschiedschrijving Vught naar Stichting Erfgoed Vught

Op 7 november 2007 passeerde bij notaris jhr. mr. E.E.E. de Kuyper de akte van oprichting voor de Stichting Lokale Geschiedschrijving van Vught. De stichting stelde zich ten doel:

1. De bevordering van lokale geschiedschrijving van Vught;
2. het faciliteren van de redactie van de Vughtse Historische Reeks;
3. het bevorderen van de publicatie van afleveringen van de Vughtse Historische Reeks

en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

Op 3 november 2017 passeerde bij notaris mr. R.P.M. Oomens een akte van wijziging, waarmee de Stichting een andere naam en doelstelling kreeg. De Stichting heet sindsdien Stichting Erfgoed Vught en kreeg als doelstelling:

Het bevorderen in brede kring van belangstelling voor en de kennis van Vught en Cromvoirt, de lokale geschiedenis en cultuur en plaatselijke gebruiken en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

Het bestuur van de stichting bestond op 31 december 2017 uit:

mevrouw drs. A.P.G.M.A. Ficq-Weijnen, voorzitter
mevrouw mr. J.H.H. Theuws, secretaris
drs. A.Th.M. Veldman, penningmeester
drs. H.M.A.G. Smeets, lid

Nieuwe taken

In voorgaande jaren hadden het bestuur van de stichting en de redactie van de Vughtse Historische Reeks zich intensief bezonnen op de toekomstige lokale geschiedschrijving van Vught. Dit resulteerde in de volgende besluiten:

1. Afsluiting van de Vughtse Historische Reeks met een laatste deel: deel 14.
2. De uitgave van twee historische werken over Vught en Cromvoirt in samenwerking met het Vughts Museum: een standaardwerk over de geschiedenis van Vught en Cromvoirt en een historische atlas.
3. Oprichting van werkgroepen over facetten van de Vughtse en Cromvoirtse cultuur en geschiedenis met het doel uit te groeien tot een heemkundige erfgoedinstelling.

Standaardwerk en atlas

Het bestuur vond twee voormalige eindredacteuren van de Vughtse Historische Reeks bereid om het schrijven van genoemde historische werken op zich te nemen. Mevrouw drs. Ottie Thiers werd belast met het samenstellen van een Historische Atlas van Vught en Cromvoirt. Zij en dr. Ad van den Oord werden voorts belast met de totstandkoming van de publicatie over de Vughtse en Cromvoirtse geschiedenis. Gezamenlijk zijn zij verantwoordelijk voor de eindredactie van de geschiedenisstudie.

Op 10 november presenteerde de Stichting de historische atlas 'Vught en Cromvoirt in kaart'. Burgemeester R.J. van de Mortel nam het eerste exemplaar in ontvangst. Het boek werd goed ontvangen. Meer dan 400 exemplaren waren al bij voorintekening besteld. Intussen zijn nog eens 300 exemplaren verkocht. Ook de kritieken waren positief. Het tijdschrift 'Bossche Kringen' van de Kring Vrienden van 's-Hertogenbosch schreef: 'Het resultaat mag er zijn: een voorbeeldig boek, vol prachtige kaarten en boeiende verhalen. (...) Het boek is prachtig verzorgd. Het geheel is een aanwinst voor ieders boekenkast, maar het is zeker niet de bedoeling dat het daar blijft. Ik pak het nu al geregeld erbij als ik iets meer te weten wil komen over onze stad, maar vooral ook over Vught. Een aanrader'. In het tijdschrift 'InBrabant' noemde Jurgen Pigmans het interessant 'dat in de opmaak van het boek verschillende keren de huidige infrastructuur over de oude kaarten is gelegd. Zodoende wordt in een oogopslag zichtbaar hoezeer wij het landschap door de eeuwen heen hebben veranderd én wat al die tijd hetzelfde is gebleven'.

De Geschiedenis van Vught en Cromvoirt zal naar verwachting verschijnen in de loop van 2020.

Heemkunde

In de gemeente Vught bestond decennialang geen heemkundekring of erfgoedstichting. In Noord-Brabant is dat een uitzonderlijke situatie. In de jaren 1950-1960 had Vught wel een Heemkundekring onder leiding van Thijs van de Griendt en Jos. J. de Kort. Nadat deze iconen van de Vughtse lokale geschiedenis waren verdwenen, kwam de Vughtse heemkunde tot stilstand. Het duurde enige tijd voordat in 1974 de Vughtse Verzamelkamer werd opgericht, die via de naamsveranderingen van Oudheidkamer Vught en Vughts Historisch Museum tot Vughts Museum zou evolueren. Wat later, in 1993 besloot de Vughtse gemeenteraad tot oprichting van de Vughtse Historische Reeks. In totaal werden veertien delen uitgebracht. Boekhandel Brabant en later Bruna Vught fungeerden als partner van de gemeente Vught. Vanaf 2009 droeg de gemeente haar betrokkenheid bij de Reeks over aan de Stichting Lokale Geschiedschrijving van Vught.

Het College van B&W heeft in de voorbije jaren enkele keren laten blijken ook voor Vught een heemkundekring van belang te vinden. Tenminste twee wethouders van cultuur hebben pogingen gedaan om tot de oprichting van een dergelijke kring te komen. Dat lukte toen niet, omdat er uiteindelijk geen trekker bleek te zijn om de oprichting te verwezenlijken.

Die trekker is er nu wel. De Stichting Lokale Geschiedschrijving van Vught besloot in 2016 om zich om te vormen tot de Stichting Erfgoed Vught. Daarbij werd gekozen voor een groeimodel, waarbij begonnen zou worden met rondleidingen, lezingen, workshops en een

beperkt aantal werkgroepen. Doel is om belangstellende Vughtenaren te betrekken bij erfgoed. Deze activiteiten zullen in de komende jaren worden uitgebreid, zodat omstreeks 2020 sprake zal zijn van een volledig heemkundepakket.

Terwijl de Stichting in 2016 zich intensief bezighield met de voorbereiding van het project 'Vughtse geschiedschrijving', onder meer met fondsenwerving, werden ook de eerste stappen gezet om te komen tot werkgroepen van Stichting. In 2016 werden twee werkgroepen opgestart:

1. De werkgroep Historische Kaarten
2. De werkgroep Vught 3D

De werkgroep Historische Kaarten

Deze werkgroep verzamelt en bestudeert historische kaarten van Vught en Cromvoirt. Ze noemt zichzelf 'de kaartclub'. De werkgroep was betrokken bij de uitgave van 'Vught en Cromvoirt in kaart'. De werkgroep bestaat uit zes leden onder leiding van mevrouw drs. Ottie Thiers. In de komende tijd gaat ze zich bezighouden met de analyse van oude kaarten. In samenwerking met het Vughts Museum zullen vanaf 2018 regelmatig in DePetrus workshops worden gehouden over Vughtse en Cromvoirtse kaarten. Daarbij zal gebruik worden gemaakt van een viewer om kaarten onderling te vergelijken.

De werkgroep Vught in 3D

Vught 3D werkt aan een 3D-model van de historische dorpskern van Vught in het jaar 1950. Het model gebruikt het programma Sketchup. In de afgelopen tijd werden delen van de Taalstraat, de Helvoirtseweg, de Dorpsstraat en de Schoolstraat gereconstrueerd. Van de 164 beoogde gebouwen zijn er nu 25 getekend. Daarom zoekt de werkgroep nieuwe leden die mee willen komen tekenen. De resultaten zijn te zien op internet: www.vught3d.nl of op www.erfgoedvught.nl. Ook op de drukbezochte Facebookpagina 'Je bent pas een Vughtenaar als...' wordt regelmatig verslag gedaan van de vorderingen.

Werkgroep Archeologie

De werkgroep Archeologie is bedoeld voor mensen die belangstelling hebben voor wat bodemvondsten ons kunnen vertellen over het verleden van Vught en Cromvoirt. Deelnemers aan deze werkgroep krijgen voorlichting over archeologie, training over het omgaan met archeologische vondsten en nemen deel aan veldonderzoek. In 2017 werden voorbereidingen getroffen om deze werkgroep van start te laten gaan. Zo werd enkele keren overlegd met archeologen van de afdeling Erfgoed van de gemeente 's-Hertogenbosch over de opzet van het programma. De werkgroep zal in de loop van 2018 van start gaan.

Andere werkgroepen

In de komende tijd worden nieuwe werkgroepen opgericht die onder andere aandacht gaan besteden aan de Bataafs/Franse tijd en aan de Tweede Wereldoorlog. De 75-jarige herdenking van de bevrijding van Vught en Cromvoirt in oktober 2019 is voor de laatstgenoemde werkgroep een belangrijk moment om zich te presenteren.

Samenwerking

De Stichting Erfgoed Vught is aangesloten bij de Stichting Brabants Heem, die 127 Brabantse heemkundekringen en historische verenigingen bundelt.

Met het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) bestaan diverse contacten. Op de website zijn de registers van de Vughtse Historische Reeks opgenomen. De Stichting ondersteunt het BHIC bij het verwerven van nieuwe collecties. Ook met het Nationaal Monument Kamp Vught wordt regelmatig samengewerkt (onder meer bij het project Crossroads), evenals met Stichting de Groene Vesting.

In 2016 werd door de gemeente Vught de Werkgroep Toerisme en Vrijtijdseconomie in het leven geroepen. De Stichting is hierbij betrokken. In november 2017 vormde de Stichting met de Isabella Groep, Huize Bergen, Stichting Fort Isabellakazerne, Kasteel Maurick, Stichting Panorama Vught 1629, Nationaal Monument Kamp Vught, Stichting Vughts Museum en Stichting De Groene Vesting het Erfgoednetwerk Vught.

Adviezen

De Stichting functioneert regelmatig als 'klankbordgroep' binnen het lokale en regionale historische netwerk, waarin gereageerd wordt op allerlei informatievragen en initiatieven. Ter illustratie enkele voorbeelden:

- Als onderdeel van het Erfgoednetwerk Vught werd meegewerkt aan de totstandkoming van de notitie 'Cultuur-historische agenda voor Vught', aangeboden aan de Vughtse gemeenteraad en toegelicht tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst van 23 november 2017.
- De werkgroep Toerisme en Recreatie van de gemeente Vught.
- Informatie over de Molukse bevolkingsgroep (gemeente Vught/diverse studenten).
- Vragen over posities op oude kaarten van Vught en Cromvoirt (Monumentencommissie).
- Onderduiktijd Henk Sneevliet in Vught tijdens de Tweede Wereldoorlog (Omroep Brabant/Eendracht Films)